

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény inti zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

Főispánbeiktatás a városnál.

Pécs, 1897. március hó 30.

Nagy fényvel és emelkedett hangulatban folyt le ma Pécs szab. kir. város közgyűlése, a melyen az új főispán, Fejérváry Imre báró hivatalát elfoglalta.

A városok ilyen beiktatásoknál nem hivatkozhatnak ősi szokásra, mert hiszen egy negyed századnál alig idősebb a városi főispánok intézménye s ez a lefolyt rövid idő alatt is lényeges átalakuláson ment keresztül.

A mikor 1870. évben a városi főispánok intézményét nálunk behozták, nem volt véleménykülönbség az iránt, hogy az a szabad királyi városoknak eddigi teljes önkormányzatát nevezetes korlátozás alá veti, és csak abban volt eltérés a különböző politikai faktorok között, hogy némelyek a miniszteri felelősség elvével nem találták megegyeztetőknek az olyan törvényhatóságokat, a melyek a kormány bizalmi férfiának közvetlen ellenőrzése nélkül intézik a közügyeket s hajtják végre területükön a törvényt; míg mások ebből a szempontból a mai korban, a mikor a kormány a nyilvánosság és a közlekedés könnyű volta mellett közvetlenül is bármely pillanatban értesülést szerezhet éppen a fejlettebb társadalmi és közélettel bíró szab. kir. városokban történt dolgokról,

feleslegesnek tartották, hogy — min akkor magukat kifejezték — főispánt ültessenek a városok nyakára.

Hogy a főispán hivatását és feladatát nagyon is eltérőnek találták a vármegyékben és a városokban, annak ékesen szóló bizonyossága az 1870-ki törvénynek az a rendelkezése, hogy a vármegye főispánja nem lehet egyuttal az annak területén fekvő szab. kir. városnak a főispánja is. A törvénynek ezt a rendelkezését az a féltékenység tette indokolttá, a melylyel a szab. kir. városok autonómiájukat őrizték, s amely a főispáni hatáskörnek a városi törvényhatóságokra való kiterjesztésében az első lépést látta önkormányzatuk elkobzásához s a vármegyékbe való végleges beolvasztásához.

S valóban városaink azóta nem igen dicsekedhettek kormányaink s a törvényhozás részéről tapasztalt valami nagy jóindulattal. Még legsajátabb belső ügyeik intézésénél is inkább csak az informatív közeg szerepére lett önkormányzatuk lesúlyesztve, a mennyiben minden határozataik keresztülvitele kormányi jóváhagyástól tétetett függővé, mindazok az állami intézmények pedig, a melyek a dolog természeténél fogva sem voltak máshol létesíthetők, a törvényhatósági városok súlyos megterhelésével lettek életbe léptetve.

Szokássá vált ennél fogva a városi fő-

ispánban látni azt a legfőbb közbejárót, akinek módjában áll a kormány kezét a város iránt kieszközölni, s ezért nem is tartották a város hű fiának azt, aki szereplésével, működésével rászolgált arra, hogy a főispán a városról politikai párt-szempontról a kormánynál kedvezőtlen információt terjeszsen elő. A helyi érdekből való meghunyászkodás varázshatalmu jel-szavá nőtte ki magát a városokban, a melyeknek legnagyobb része ezen a réven a mindenkor kormányoknak valóságos uszályhordozójává lett.

Az ilyen városi elem elvesztette igényét arra, hogy annak a nemzetfentartó elemnek tekintessék, amely vezérszerepre van hivatva a modern haladás mellett a nemzeti törekvések megvalósítása iránti küzdelemben. Az a protekcióhajhászás nem méltó szerep a városok magasabb műveltségű társadalma számára, szolgálkává teszi azokat, akik a közélet terén vezérlő szerepre vannak hivatva.

Ne azt várjuk tehát, hogy a főispán a kormány kezét eszközölje ki számunkra, a városok ne protekciót könyörögjenek, hanem igazságot követeljenek s emelt fővel utaljanak rá, hogy jogos igényeik teljesítése nem csupán helyi, hanem általános nemzeti érdek követelménye.

Hogy új főispánunk a város jogos igényeinek hű tolmácsolója lesz, azt két-

A „Pécsi Figyelő” tárcája

A ki másnak vermet ás.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Ezelőtt egy hete, hogy borzasztó rossz kedélyhangulatban a király utcán végigbaktattam. Főlölegesnek vélem elmondani, hogy mi bántott; elég az hozzá, hogy egy csipetnyi jó kedvem sem volt. Elhatároztam bitangolásom közepette, hogy elmegyek egész a vámházig és így derekas séta után, tán vagy veszitek a rossz kedvből, vagy hozzányerek egy kis vigabb hangulatot, vagy pedig még rosszabb kedvem lesz és akkor tán megpukkadok a méregtől.

Most már céloom volt. Mentem tehát a kitűzött cél felé. Abszolute semmire sem gondoltam. Egy szivarkát a másik után szivtam el, a botommal pedig csörtettem a jámbor kövezeten. Néhány ablak hamarosan kinyílt, hogy kedves leányfejek nézzenek ki rajta; de csakhamar boszusan becsapták ismét, mert a reménylett katonatiszt helyett, polgár embert láttak.

Kiértem a vámházig, ott aztán sarkon fordultam és jöttem vissza a városba.

Vagy két órát gyalogoltam és örvendve tapasztaltam, hogy éhes lettem.

A nap már letűnt a házak mögé

és az utcák világosságát az a csunya szürkés derengés, verőfénytelen félhomály vette át.

Utamba került egy igénytelen külvárosi kocsmá. Hátha kaphatnék valami kis harapni valót?

Beléptem a kapualjba. Temérdek galamb röppent fel; zavartam a lakomájukat. Egy öreg ember baltát köszörült; a lábával hajtotta a köszörűkövet, a szájával pedig füttyölt. Azért is csak a fejével biccentett az ivó felé, mikor azt tudakoltam, mert a szája, keze, lába el voltak foglalva; a füttyölést meg, úgy látszik, az én kedvemért nem akarta abban hagyni.

Beléptem az ivóba. Egyetlen egy petroleum-lámpa, mely a szoba kellő-közepén a mestergerendáról lógott le — bánatos magányban — világította be a tiszta ivót. Néhány asztal unatkozott vendég nélkül, csak az egyik sarokasztalnál ült két fiatal ember, kik ékes német nyelven társalogtak. Fiatal, csinos legények s mint később ki vehettem, parquet készítő asztalos munkások voltak.

Midőn tehát letelepedtem egy asztal mellé, elibém pördült egy vöröshaju, kancsal szemű vén asszony, ki azonban kinos tisztasággal és takarosan volt öltözködve. Ez a matróna aztán egyebek hiányában friss vaját és kenyeret szolgált fel és melléje hozott egy kis falusi bort is.

Majszoltam a vajás kenyeret, szopogat-

tam hozzá a savanykás bort és pompásan éreztem magamat.

Azon vettem magamat észre, hogy a rossz kedvem elpárolgott, sőt a két fiatal munkás beszédét is kihallgattam.

Az egyik, a szőke, sóhajtott és mondá a fekete, göndör hajunak:

— Igazán, sajnállak Rudi! De mit tehetünk? Semmit!

— Persze; de hidd el, nemcsak hogy boszant, hogy el kell utaznunk már egy fél óra múlva, de úgy fáj a szívem, szinte sirhatnak.

— No, no! Hát'szen nem megyünk ki a világból, jövő héten visszajövünk.

— És aztán mára ígérte, hogy bemászhatok a szobájába! Képzeld, azok a picike, angyali ajkak az enyéimhez tapadtak volna, gömbölyű karjai öleltek volna, éreztem volna isteni keblét az enyémen. Ah! Istenem, miért engedted ezt, hogy el kell ma mennem anélkül, hogy értesíthetem Kilenc órakor várni fog szegény gerlém, reszketve fog az ablaknál lesni és én háladatlan még nem is értesíthetem, hogy nem jöhetek.

— Már az igazán pech. Olyan szép alkalom, mondá a másik. Az anyja, az a vörös, kancsal szőrnyeteg, színházba megyen ma. A leány pedig kilenc órakor, mint rendszeren, lefekszik. Az öreg bácsi szolgálja ki ki a vendégeket, szabad a vásár és te nem lehetsz itt velem együtt.

ségbe vonni sem okunk, sem jogunk, de az eddigi sikertelenség arra tanít, hogy boldogulásunkat ne a közbejárók befolyásától és jóakarától, hanem önerőnkől, vállvetett munkásságunktól várjuk, mert soha sem volt igazabb a közmondás, mint most: „Segíts magadon s az isten is megsegít!”

Részletes tudósításunk a mai ünnepségekről a következő:

Derült, szép idő virradt fel ma reánk, követve a tegnapi esős, szeles időt, meg az éjszakai nyári zivatarnak beillő, nagy esőzést. A levegő megtisztult; enyhe és szép lett az idő mára s az volt az egész nap folytában.

Az esőtől összecsapozott lobogókat csakhamar megszártatá a tavaszi nap ragyogó sugára s azokat vígan lobogtatta az enyhe tavaszi szellő.

A város képe ma is ünnepi színben volt, miként tegnap. Az utcákon már kora reggel kíváncsi érdeklődő publikum járt és robogó fogatok röpitették a diszmagyarba öltözött előkelőségeket végig az utcákon.

A mai nap ünnepségei a belvárosi templomban tartott ünnepies misével kezdődtek s végződni fognak este a fáklyás menetel és a város kivilágításával, mely igen impozánsak ígérkeznek.

A városi templomban.

Szintültig megtöltötték ma reggel 9 órakor a belvárosi plébánia templom hajóját a város részéről rendezett főispáni beiktató ünnepségek bevezetőjeül. Az első padsorok piros terítéssel voltak ellátva, melyekben a városi képviselőtestület tagjai, a katonaság s a pécsi közhivatalok képviselői foglaltak helyet. Diszmagyar ruhában voltak Szily László, Kardos Kálmán, Német Lipót, Ország Lajos, Hinka László, Vaszary Gyula, Reeh György, Koszits Kamill, Daróczy Aladár, Aidinger János, Vaniss Sándor. stb.

A templom közepén, a főoltárral szemben külön pad volt elhelyezve, szintén piros posztóval betakarva, melyben Fejérváry Imre báró főispán, Troll Ferenc püspöki helynök és Majorossy Imre polgármester foglaltak helyet.

— Bizony Gábor. Add el, majd megörülök a méregtől. Hogy az az uraság előbb nem gondolt a szobáira. Most húbele Balázs, most kell neki parquet; az egész télen oda fent Budapesten nem jutott eszébe a falusi birtoka; csak most, mert nyaralni jó, eszébe jutott a padlózat is.

— És aztán mikor jön haza Vica?

— Sajna, édes barátom; 8 órakor jön meg a nagyanyjától, nem szólhatok neki sehogysem. Ha te nem jönnél szintén velem...

Ah! Hát'szen akkor szólnék én, az természetes; de hát mit csináljunk?

Mélyen meghatott e szegény fiúnak a szerelmi bánata, és felébredt lelkében a vágy — rajta ha lehet segíteni. Kivettem a jegyzőkönyvem és a belőle kitépelt lapra sebtiben következőket írtam:

Tisztelt Uram!

Akaratlanul meghallgattam szerelmi baját. Ha megengedi, én megvárom a vendéglős leányának hazaérkezését és átadandom, az ön által irandó levélkét. Legyen nyugodt, feleséges ember és elég öreg vagyok ahhoz, hogy hozzám bizalommal legyen.

Jó barát.

Ezt a cédulkát aztán, miután meggyőződtem, hogy a korcsmárosné nem ügyel reánk — odavittem a bánatos fiukhoz.

Mindkét fiatalember mélyen elpirult, a mi igazán elég szép volt tőlük; — a következő pillanatban pedig Rudi már írta a le-

A misét fényes segédlettel Magenheim József belvárosi plébános mondotta, s midőn intonálta a „Veni sancte spiritus“-t, a kórusról a pécsi dalárda folytatta az egyház régi ismert dallama szerint.

A nagymise énekrészeit szintén a pécsi dalárda szolgáltatta, előadta Hoffer Vokálmisét, a tőle megszokott precizitással. Betétül offertóriumra Schneider Istvánné, gyönyörű csengő hangján Cherubini „Ave Maria“-ját adta elő.

Mise végeztével szép rendben a városházára mentek a hivatalos egyéniségek, a hol kezdetét vette

a diszgyűlés.

Jóval tíz óra előtt zsufolásig megtelt a városház közgyűlési terme és a karzat is, mely utóbbi kizárólag a hölgyközönség számára volt fentartva.

Az öreg városháza is ünnepi mezbe bujt, illetve bujtattatott, a kapualját kék-sárga városi színű drapperiakkal tették tisztává, a lépcsőket pedig reá terített csikos zsák-vászonnal. A fülkéket, zugokat zöld lombokkal dugták tele. Még a közgyűlési teremnek is kijutott: zöld guirlandok szegélyezték az ablakokat, elnöki emelvényt s padsorok széleit.

A templomban jelenvolt notabilitások megtöltötték csakhamar a padokat, illetve a még üresen maradt álló helyeket s Majorossy Imre polgármester megnyitván a közgyűlést, indítványára Krasznay Mihály elnökle alatt Papp József, Littke József, Károly Ignác és Schapringer Gusztáv bizottsági tagokból álló küldöttség ment a főispánért, főlkérendő a teremben való megjelenésre.

Fejérváry Imre báró, főispán nem sokára zugó éljenzés közt a terembe lépett s elfoglalván az elnöki széket, legelsőben is felolvastatni kérte a kineveztetése tárgyában érkezett miniszteri leiratot.

Tróber Aladár főjegyző olvassa, utána nyomban az eskü szövegét, melyet a főispán, kardját levette, mondatról mondatra utána mondott.

Az ezután ujjal fölhangozó éljenriadal után Fejérváry Imre báró a következő beszédet tartá: „Ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb kegyelméből és a magas kormány megtisztelő bizalma folytán Pécs sz. kir. város főispánjává kineveztetvén,

vélkét. Aztán mikor elkészült, összecsaparta és megnyomkodva — sikerült ő neki is azt halk „danke sehr“ szavakkal átadni.

Azután fizettek, és boldog ábrázattal, bennem megbizva elmentek, az ajtóból Rudi visszafordulva — átszellemült mosolylyal köszönte meg jószágomat.

Hozattam ismét egy üveg bort és beszédbe ereszkedtem a kancsal hölgygyel. Kérdezősködtem a két fiatalember felőle. Nagyon dicsérte őket, különösen Rudit; hogy milyen józan, és hogy milyen művelt — és aztán ugye, mily finom és szép fiatalember?

Egyszerre néhány trillát hallottunk és berohant az ivóba egy enni való, szép szőke leányka. Kalap volt a fején és férfias szabású kabátkájában és barna cipőjében igen jól festett.

Ritkán látni oly alakot, olyan benyomást kelt az emberben, mint a hamvas nemes barack, bele szeretne harapni az ember.

Néztem, néztem és nem tudtam betelni a nézésébe.

Hát még mikor átöltözködött?! Magára öltött világoskék blousot, fehér kackiás köténykét — eszemadta, de feldobbant vén, elnyűtt szívem! haj! De felébredt bennem a bestia is, az állat; kezemben van a boldogság egy röpke perce, és — adjam ki a kezemből? Hisz én mászhatok már most be hozzá a sötét szobába és én mint aféle élhetetlen filiszter adjam át a parquetten utazó ifjunak levelét? Soha!!

a hivatali eskü letétele után elfoglalom állásomat.

Elfoglalom azzal a szilárd elhatározással, hogy a főispáni működésben mindenkor a törvény, igazság és a város valódi érdekei fognak vezérelni.

Mindenkor tiszteletben tartom a város önkormányzati hatáskörét, s egész erőmet főispáni kötelességemnek szentelem, mely kötelességnek két nagy csoportját különböztetem meg.

Egyiket a törvények és a törvényes szabályok állapítják meg; miből kifolyólag a közigazgatás menetét éber figyelemmel fogom kísérni.

Másik csoportját képezik azok, melyek sem törvények, sem rendeletekkel részletesen megszabva nincsenek. Ide tartozik az, hogy a főispán a kormány programját magáénak vallja és az iránt részrehajlatlan bizalmat gerjeszsen. Ide tartozik, hogy a kormánynak hű és lelkiismeretes javaslatokkal szolgáljon. Ide tartozik, hogy a főispán oda törekedjék, hogy a polgároknak az összetartozás érzülete minél erősebben fejlődjék és a különböző politikai pártokhoz való tartozandóság a szívélyes, barátságos társadalmi érintkezésnek akadályát ne legyen. Ide tartozik végül a főispánnak a város fejlesztésére irányuló kötelessége is.

A város fejlesztésére ugyanis nem elég, hogy a hozott határozatok az állami érdeket meg ne sértsék és hogy a közigazgatás pontos működése biztosítsák; kell, hogy a főispán ide irányuló törökvésében hathatós támogatásban is részesíttessék.

Nincsen kétségem az iránt, hogy nehez feladatra vállalkoztam. De a mily nehéz, épp oly felemelő reám nézve új működésem színtere, hisz ez a város, melynek közvetlen közelében töltöttem gyermek éveimet, ifjúságom legszebb napjait és oly szeretett hivatalfő vezetése alatt léptem a közpályára, ki nek bölcsessége, tapasztalata mindenkor vezérszavaként tündöklök előttem.

Kardos Kálmán (Éljenzés) megmutatta az ösvényt, melyen haladnom kell és ez a körülmény lényegesen megkönnyíti feladatom teljesítését; de megkönnyíti az is, hogy oly város élére állítottam, melynek törvényhatósági bizottsága s vezérférfiai oly irányba

És nem is adtam oda Vicának Rudi levelét.

Hanem igenis fizettem és elmentem. Reszkette lézengtem az utcákon, várva, lesve a kilenc órát.

— A kapu melletti kis szoba! Ó! jól bevéstem emlékembe. De hallga! most üti a kilenc órát és az utca tulleó oldaláról látom, hogy gyertyával jött be valaki Vica szobájába; aztán sötét lett, azonban az ablak kinyílt.

— No Amor! most segits és légy velem! Olyan gyönyörű sötétség volt, hogy a fekete retek közé esett, tussal bemázolt kongó néger ehhez a sötétséghez valóságos liliom volt. Az ablak alá somfordáltam és halk hangon flótáztam:

— Vica!

— Szt! csak jöjjön bátran!

Egy pillanat — és én ölelő karokba estem.

Nem kísérlem meg leírni azt a menyői élvezetet, nem kísérlem meg összeszámlálni azt a tenger csókot, a melyet adtam — és kaptam, szóval usztam a boldogság, a kéjek tengerében.

— Hanem most már menj édes Rudim! Te aranyos életem, drágám, most menj.

— Igazad van Vica, Istennóm, — megyek.

Csókeső szakadt reám és én visszamásztam a rideg utcára.

Hanem a vér ereimben boszorkánytán-

terelték a közszellemet, hogy abban tovább haladva, kultur-misszióját be fogja tölteni.

A már is sok érdemet szerzett polgármester mindenkor hivatása magaslatán állott és fog is állani.

Megkönnyíti még az is, hogy a polgári elem oly egyénekből áll, a kik a társadalmi téren megoldandó közcélokat buzgalommal karolják föl s egyuttal a tudomány, ipar és kereskedelem fejlesztésére sikeresen közreműködnek s nevüket nemcsak saját városukban, de a haza határán túl is ismerették.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Miután az elmondottakban jeleztem, miként fogom én föl a főispán jogkörét, jeleztem állásom nehéz és kellemes oldalát, még csak azt hangsúlyozom, hogy az önök támogatására nagy súlyt helyezek; mert jól tudom, hogy közös céljaink elérésére gyöngye erőm nem elég, csak egymással karöltve oldhatjuk meg sikeresen.

Én tehát nem csak a magam, de a közcél érdekében arra kérem önöket: mindnyájukat: ajándékozzanak meg engem megtisztelő bizalmukkal, hogy a munkálkodásban egymással vállalva haladjunk a trón, édes hazánk és e szép város javára. Éljen a haza, éljen a király, éljen Pécs sz. kir. város!

A beszéd elhangzása után feltörő éljenzés lecsillapulta után Majorossy Imre polgármester a következő, gyakori helyeslésektől és éljenzésektől megszakított beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán Ur!

Az imént tett a mindannyiunkra bizonyára nagy hatást gyakorolt főispáni eskü a mily gyönyörűen vázolja a főispáni állás nagy horderejét, a hivatás magasztosságát: Méltóságodnak tömör céltudatos, őszinte és határozott államférfiúi programot nyújtó s nemes lelkét is hűen feltáró beköszöntő beszédje épp oly szépen tünteti elő azt, hogy Méltóságod a Felséges király bizalmának teljesen megfelelően fogja fel hivatalának — nagyságát.

Ily határozott férfiú esküje, ünnepélyes nyilatkozata teljes biztosítékot nyújt aziránt, hogy szent esküjében eléje szabott kötelesegeket egész lelkesedtségével fogja betölteni s állásában a legkisebb személyválogatás nélkül az Isten és az ő szent igazsága sze-

cot járt; a fejem zugott, torkom kiszaradt; kimondhatlan fáradt voltam.

Gondoltam egyet, és visszamentem a korcsmába.

Az öreg korcsmáros volt ott néhány szomszédoddal; aztán azok is elmentek, a kocsmáros pedig asított.

— Fizetek kérem; látom, hogy már aludni vágyik vendéglős ur.

— Hja, hiába! ha álmos is vagyok, de azért meg kell várnom a leányomat. Tetszik tudni, elment a szomszédasszonyyal színházba és azt meg kell várnom, nem vitte el a kulcsot magával.

— Ugy? hát két leánya van vendéglős urnak?

— Dehogy! a Vica lányom ment el; az, akit az előbb tetszett látni, él-hal a színeszekért. Aztán az anyjukom azt mondta, hogy fáj a veséje, és hogy lefekszik addig a Vica szobájába... hát így magamba vagyok.

Tessék elhinni, nagyon rosszul lettem a korcsmáros beszédjétől. Azt sem tudtam, hogyan kerültem haza.

Reggel aztán a feleségem a kabátomon egy hosszú vörös hajszálat talált, akkor még egyszer rosszul lettem.

Azóta nemcsak a parquette asztalosokra — de még a színészekre is haragszom. De azért talány marad, és talán örök titok, hogy mikép kerültem e boldogsághoz.

Tihanyi Károly.

rint minden tehetségéhez képest — jogot, igazságot és végrehajtást szolgáltatni!

Hisz részben előtünk lefolyt ifjúságának kedvesen emlékeztető éveiben is már tapasztalt a nagy jövőre jogosító buzgó törekvése az iránt, hogy nem születési helyzetével, hanem saját erejével lehessen a közjó minél hatékonyabb tényezője, — elég garancia milderre — mihez járul azon közörművel szülő tudat, hogy Méltóságod nemes szívét e valóban szép megyéhez és városunkhoz a kedves emlékek tömege által felkeltett vonzalom erős kötelekei fűzik elannyira, hogy itt s ezek javára működni, hatni, alkotni — életcéljául tűzte ki magának.

Mi sem lehet természetesebb s őszintébb tehát, mint az, hogy „látásán és hozzáteszem, birásán sziveinket az öröm érzete önkénytelenül megragadja“ mert nagyon szerencséseknek éreztük magunkat, hogy a vidéki közélet legfontosabb állásában — városunk iránt mindig nyilvánuló s a legmélyebb hálára kötelező királyi jóakarát utján épp Méltóságodnak — mint mai naptól kezdve törvényszerinti vezérünknek nyújthatjuk a bizalom teljes csokrában előlegül — az érdem teljét itt mindig követő borostyán koszorúnak első levelét is át.

Nagy, nemes és felette nehéz viszonyainkra nézve sokban különböző megyei és városi törvényhatóságban a vezérhivatás kellő betöltése.

Ámde akkor, ha mindkét törvényhatóságot csak egy cél, a közérdek minél inkább lehető megvalósítása, a haza felvirágzása lelkesíti, a „nehézségek ködén a haladás termékenyítő sugara törnek csakhamar át és áradnak szét.“

Méltóságodnak nemes, erős és ismeretdús lelke nyugodtan veheti a kormányzatot mindkét testvérérzületű törvényhatóságban át, mert ott és itt egyaránt őszinte a vágy annak erejét, hatását fokozni, ki az áldásos együttérzés és összefűködés irányítására, hatékonytá tételére Felséges Urunk királyunk bizalma folytán első sorban hivatott.

Ezen együttérzés, a közhaladás emeltyüje, Méltóságodra van bízva s ezt nemes-szívűsége, bölcsesége, szilárd akarata, mint hatásának, alkotásainak legbiztosabb eszközt nemcsak féltékenyen őrzendi meg, hanem bizonyára szeretetteljesen ápolja, folyton ébrentartja, élénkíti is.

A városi törvényhatóságokban, miként a felejthetetlen előd itt, közéletünk ezen önrendelkezési szentélyében székfoglalója alkalmával mintegy 10 év előtt emlékeztetően kijelentette: „a közigazgatás nem szorítkozhatik egyedül a törvények pontos végrehajtására; vannak szellemi, vannak társadalmi és vannak gazdasági problémái, melyeknek megoldása épp oly fontos, mint a törvény betűi.“

Oly város, mely keserves küzdelmek és áldozatok árán kivívott autonómiáját, féltékenyen megőrzött önrendelkezési jogát mindig csak magas célokra alkalmazta s a mely már a messze múltban is méltó volt Nagy Lajos király főiskolájának otthonául szolgálni;

oly város, melynek a harcok szörnyű dulasai után megmaradt polgárságát az isteni gondviselés kegyelmébe helyezett erős hit, a szabadság és művelődési vágy erejébe vetett remény s az elődök vérével megszentelt eme földterületéhez, az édes hazához törhetlen szeretet lelkesítette, s ezért a béke első sugarával sietett otthonát ismét elfoglalni, templomait, iskoláit felépíteni;

oly város, mely átérzte mindig ama tagadhatlan igazságot, hogy „valamint az organikus világban minden fejlődéshez tér és világosság kívánatik, úgy az állam (tehát annak fontos részét képező város) kifejlődése is csak ott lehetséges, a hol annak főfeltételei: szabadság és felvilágosultság nem hiány-

zanak“ nemcsak közigazgatási kormányzatát, belső életét fektette le eme alapokra, s fejtette ki hangyaszorgalommal iparát, kereskedelmét, terjesztette a művelődést, hanem később a viszonyok mementóját megszívvelve, mélyen átérzte azon igazságot is, hogy „nyelvében él a nemzet“ iskolái útján a magyar kulturára páratlan áldozatkészséggel adózott s ekként nemcsak teljesen magyarrá lett, hanem magyarosító hatását eredményesen szét is terjeszti, a haza szent testének oly méltó része, mely a legteljesebb figyelemre, elismerésre, gondozásra érdemes!

Természetes tehát, hogy ily város — hazánk örömmel tapasztalható rohamos fejlődése között — csakugyan sok szellemi, társadalmi és gazdasági probléma előtt áll, mely utóbbi annyira fontos, hogy az előbb említettek e nélkül nem is fejthetők kellőképen ki.

Van itt lelkes érzék az ipar, a kereskedelem, a szellemi és nemzeti élet szükségletei iránt; van itt erős, műveltségében már magas foku, minden szép és jóra lelkesülten törekvő törvényhatósági élet, társadalmi együttérzés, csak hogy az említett problémáknak a közbizalom szerinti megoldására, aránylag kevés a gazdasági erő, mert nemcsak hogy egészen saját erőnkre voltunk utalva mindig, hanem országos célú közintézményeinket is csak nagy anyagi áldozatokkal szerezhettük meg, mely állapotnak súlyát most, a midőn sokoldalulag érzett közszükségleteink rohamosan tudolnak elénk — nagyon is nyomasztóan éreztük.

Elmondhatjuk önértzetesen, hogy a mink van, azt érdemtelen elődöm óta saját erőnk-ből alkottuk, illetőleg a polgári nemeslelkűségnek köszönhetjük.

Ámde tudva azt, hogy a megállás a tespedés kezdete, a visszacsúszás sűrűjéhez az első kapavágás, nagyon is érezzük, hogy az előrehaladáshoz az államhatalom segítő karjára már nagy szükségünk van.

Méltóságodtól, vezérünkötől, mint az államhatalom itteni képviselőjétől, lehetetlen nem kérünk, nem kívánunk, nem várunk; de azért, mert régebben ismeri már bajainkat, nehézségeinket, s mert az által, hogy edzett erejét már első ízben is e helyre szenteli, s így velünk együtt fáradni, alkotni élénk óhajt s akaratot nyilvánít, jogosultan nagy reménnyel nézünk a jövő elé!

A legelénkebb örömmel üdvözljük tehát az elmondottak után Méltóságodat vezér állásában, mint autonómikus jogainknak hű védnökét, a törvényes közrendnek céltudatos őrét, főintézőjét, mint a politikai véleményezabadság oly igaz tisztelőjét, ki a politikai velleitáknak közügyeink intézésénél való lábrakapását, a hogy eddig áldásosan történt is, jövőre is megakadályozandja, hogy ekként e teremben — a szívek lelkek egygyé forrtan — a közjót egész teljében megvalósíthassuk; üdvözljük továbbá szeretetteljesen Méltóságodat, mint városunk legújabb s legelső polgárát, mint társadalmi életünknek is iránytadó s eredményt biztosító munkás faktorát, s forrón óhajtjuk:

hogy itt — kedves és sokára kívánt otthonát feltalálván, szerencse és Isten áldása kísérelje Méltóságodnak minden lépteit, úgy a családi, mint a közéletben, s köztevékenységének eredményeit a jó öntudat megelégedésén kívül a polgári szív igaz — ragaszkodó szeretetében, hálájában is élvezze, és élvezni fogja is, mert hisz szíveink a közjó apostolának nemcsak örömmel nyújtják az érdem teljes babérkoszoruját az eddigi példák szerint át, hanem érdemeit — emlékének megörökítve — a legkésőbb kor kegyeletének is átnyújtják!

Isten élteese Méltóságodat — vezérünket!
Éljen a haza!
Éljen a legigazságosabb s legszeretetebb király!

Végül engedje meg Méltóságod, hogy

a mai örvendetes és emlékezetes közgyűlésünkben résztvevő testvér törvényhatósági t. küldötségeknek testvéries érdeklődésükért, valamint a többi hatósági és testületi vendégeinknek, a mélyen tisztelt uraknak, ünneplényünk fényét biztosító kedves megjelenésükért, a város közönsége nevében forró köszönetemet fejezzem sokszorosán ki — azon bizalomteljes kérelem kapcsán, — miként törekvéseink iránt jövőre is melegen érdeklődni, s azokat előmozdítani kegyeskednének!

Isten éltesse mélyen tisztelt Vendégeinket!

Ez után kijelöltetvén a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő bizottság, a beiktató diszülés pont 11 órakor véget ért.

Tisztelgések.

A beiktató közgyűlés után a főispán a polgármesteri szobában fogadta a küldötségeket, melyek a következő sorrendben tisztelegtek nála:

Városi törvényhatóság, evang. ágost. egyház, evang. ref. egyház, izrelita hitközség, jogakadémiai tanári kar, kereskedelmi és iparkamara, főgimnáziumi tanári kar, főreáliskolai tanári kar.

Osztrák magyar bank pécsi fiókja, dunagőzhajózási társulat bányagazgatósága és mohács-pécsi vasut.

Irgalmas rend pécsi rendháza.

Tanítóképzési igazgatóság, pécsi tanítótestület, kereskedelmi és polgári iskolai tanítótestület, pécs-haranyai tanítónő egyesület.

Pécsi jótékony nőegylet.

Polgári kaszinó, katolikus kör, mecsek egyesület, jogakadémiai polgárság.

Pécsi önkéntes és Zsolnay-tűzoltóegyesület.

Polgári daloskör.

Kath. legényegylet, pécsi veterán segélyező egyesület.

Mindegyik küldöttség szónoka rövid szavakban üdvözölte a főispánt, aki az üdvözlésekre szintén röviden válaszolt, megköszönve a tisztelgéseket.

A bankett.

A Vigadó dísztermében 250 teríték körül tulnyomó számban a városi polgárság foglalta el az asztalokat egy órára, a bankett megkezdése idejére. Frakkok fekete falánksza között katonai egyenruhák is tarkálódtak s Reeh György, rendőrkapitány kellőleg nem dicsérhető ügyességgel és nyájassággal telepítte le az együvé tartozó ismerősöket egy-egy asztal köré.

Egynegyed kettőkör érkezett meg a főispán, Degenfeld gróf, hajdumegyeyi főispánal együtt a terembe mikor is a katonazenekar a Rákócival fogadta. A főispán az asztalcsoport közepén elfoglalta a főhelyet ép úgy, mint tegnap, Szily László alispán és Majorossy Imre polgármester között. Környezete jobbára ugyanaz volt, mint a tegnapi ebédnél.

Félkettőkör kezdetét vette az étrend kiszolgálása, melytel — úgy az izletesség, mint az ügyes kiszolgálás tekintetében — Hirci Ferenc vendéglős ma is remekelt. A menu a következő volt:

1. Barna leves
2. Fogas és tok, tatár mártással
3. Vesepecsenye
4. Pulyka és kappan gyenge fejes salátával
5. Parfait
6. Gyümölcs
7. Pécsi csemegesajt
8. Kávé.

Fejérváry Imre báró főispán mondta az első tóztot a királyra, melyet a közönség állva hallgatott végig és utána a zenekar tust huzott

Nyomban a főispán után Majorossy Imre, polgármester állt fel. Hatásos beszéd-

ben szólt az új főispánról, a ki elmondhatja magáról: „jöttem, láttam, győztem.“ Élteti Fejérváry bárót, az új főispánt.

Littke József, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, volt a következő szónok. Valamint az iparnak éltető eleme a hitel, úgy az államférfi éltető eleme a bizalom. Főkönyvünkben egy új lapot nyitottunk az új főispán számára. A „tartozik“ rovat üres, a „követel“ rovatban pedig — édes atyja nemes példájára — hitele korlátlan. Poharát a pécsi és baranyai főispáni kérdés szerencsés megoldásáért az összkormányra emeli. A praktikus hasonlatok ügyes alkalmazása folytán nagy volt a beszéd hatása és zugó éljenzés hangzott fel a szónok szavainak végén.

Szeregy József, apátkanonok, a tanítványt és mestert hasonlítja össze az új főispánban és elődjében, Kardos Kálmánban. Élteti Kardos Kálmánt.

A tóztok ezután express-gyorsasággal követték egymást.

Krasznay Miklós a honvédelmi miniszterre, az új főispán atyjára emeli poharát.

Utána nyomban Fekete Mihály, városi tisztifőügyész állt fel s Pécs és Baranya, a két testvér-törvényhatóság közti harmoniára emelven poharát, éltette Szily Lászlót, a megye alispánját.

Fejérváry Imre báró, főispán emelkedett most fel és Pécs felvirágozásáért emelte poharát. Itt tust huzott a zenekar s utána főispán így folytatta: „Üritsünk poharat újólag arra a gondos kertészre, ki ezt a virágot egy évtizeden át szeretetteljesen gondozta s gondozását nekem is szívemre köthette.“ Élteti Kardos Kálmánt s hosszas, zajos éljenriadalom követte beszédét.

Kardos Kálmán meghatva válaszolt a lelkes ovációra. Mint a házigazda, ki visszavonul a gyermekeinek átengedett hátsó részébe, azonképen ő is visszavonult. De kéri a közönséget, hogy tartsák meg szeretetükben. A szellemes fordulatokban gazdag beszédet csillapulni alig akaró éljenzaj követte.

Bors Emil dr., jogakadémiai tanár tartott ezután hosszú beszédet, melybe egyszer a zenekar tust is huzott. Az új főispánt, mint a tudomány bajnokát jellemzi, aki doktor juris s e téren kollegája s egészségére üriti poharát.

Perls Ármin dr., főrabbi, egy székre állva kezdi beszédét. A lángoló csipkebokor mondájából indul ki s költői fordulatokban gazdag beszédében a főispán nevére emeli poharát.

Majorossy Imre szintén a bibliából veszi a hasonlatot: „Adassék meg, a mi az istenné; adassék meg, a mi az emberé!“ A katonaságot illeti.

Záray Károly dr. Majorossyra üriti poharát.

A bankett ezután, melynek kitünő rendezésében elismerés illeti még Kindl Józsefet és Pintér Ferenc, városi első aljegyzőt, — áttért a kedélyesebb és zajosabb hangulatba.

A főispán félnégykor távozott a bankettől, melyen azonban a vendégek nagy része egész tovább együtt maradt, hogy onnan csatlakozzanak az este megtartandó fáklyásmenethez, mely a főispáni beiktató ünnepségek befejezése lesz.

* **Br. Fejérváry Imre főispánhoz.** A hegyhátról, márc. 30. Abba a fojtó fáklya- és tömjén füstbe, mely most szétterjeng egész Baranyán hadd fuvaljon be egy kis friss hegyi-áram! kezdjük ott, ahol kell: Le roi est mort, vive le roi! Adjuk meg a magáét először is a volt főispánnak: nagyon jó ember volt; birta is hát egyéni szeretetünket, magával is vitte. Csakhogy a ki nagyon is jó, a mellett érvényesítheti

magát az erőszakos elem. Nem olyan baj ez a privát életben, mint a milyen valamely közhatalom polcán állónál: mert ennél a jó-ságot, mint gyengeséget kihasználhatják egyesek és klikkek a közérdek rovására. Hát nem mondom, hogy ennek a tapasztalati igazságnak tapasztalt érvényesülése adja ajkunkra a „vive le roi“-t; de tán nem csaiódom, ha az általános elégedetlenségre hivatkozva, azt állítom, hogy odáig jutottunk, miszerint mint országszerte, úgy nálunk is, a közállapotok tarthatatlansága folytán, belefogózik már a hazafias remény minden szalmaszála: hogy hátha a közigazgatás élén beállt eme változtatás hoz üdvös fordulatot, egészséges ujjuást magával. Tudjuk ugyan, hogy a főispán állása nem az ma már, mi volt a múltban; hogy ma csupán expositurája a kormánynak, melyben már nem első sorban a közjogokat, municipális és személyes polgári jogokat oltalmazni hivatása: mint inkább és csupán a kormány szándékait érvényesíteni, végrehajtani. De hát oly fiatal még ez a mi új főispánunk! Lelkének idealizmusát a szabadság jogok és törvények tiszteletében nem ölhette még ki az önkény és erőszaktól telített légré a hatalomnak, melyben oly rövid lélegzetet vett. Aztán meg képzettsége és anyagi függetlensége mellett — úgy hisszük — vérségi leszármazása emelte e méltóságba és — hál' istennek! — nem már megszolgált kor-tes érdemekért juttatta azt neki Bánffy. Hát mindezek alapján hangoztatjuk: isten hozott! De a bizalom ez általános feltevései mellett, reméljük, várjuk, hogy e főispáni kineveztetés közvetlen okozatában legközelebb már oly következményeket von magatán, melyek megindítják a szükséges purifikációt a megyében, előidézik — talán — a klikkuralom megszüntetését és meghozzák az ennek feltétlen szolgálatában állott „janicsárok“ végnapjait. Azért hát éljen az új főispán! Élje tul mint főispán — Bánffy rendszerével! X.

Hirek.

Pécs, 1897. március 30.

Napirend 1897. március 31-én.

Naptár: szerda, márc. 31. — Róm. kat.: Ámóz. — Prot.: Ámóz. — Görög kel. (márc. 19.) Kriz. és Dár. — Zsidó: Veadar 27. — Nap két 5 óra 25 perckor; nyugszik 6 óra 11 perckor. — Hold két reggel 4 óra 30 perckor; nyugszik délután 4 óra 42 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 9 Celsius fok meleg; légnyomás 747. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, helyenkint csapadék várható.

Színház: „Üdvöske.“

Sorozás a Scholtz-féle söházban reggel 9 órakor

— **(Záróvizsgálat.)** Pécs szab. kir. város ipar és kereskedő tanonc iskolai bizottságának elnökségétől vett értesülésünk szerint az építőiparos tanoncok téli tanfolyamának záró vizsgálatai április hó 1. napján (csütörtökön) d. u. 2 órakor a szigetiekülvárosi népiskolában fognak megtartatni.

— **(Ki legény a csárdában.)** Tyoszi ts Ezekiel, karancsi, és Bánác Kuzman, baranyavári lakosok, a karancsi kocsmában mulatoztak s minthogy két legény nem fér el egy csárdában, szó szót követett s verekedés lett belőle. Bánác úgy elverte aztán szegény Tyoszi tsot, hogy hat hétig is nyomhatja az ágyat, míg súlyos sebei és daganatai, melyeket Bánác öklei okoztak, meggyógyulnak.

— **(Három tüzeset.)** Nyirádi József, ócsényi lakosnak a présháza a napokban ismeretlen okból kigyuladt és le is égett. — Stein Mihály, hűgyészi lakosnak pedig 300 forintra biztosított háza esett a tűz martalékává. — Végül Appoyi Géza gróf hűgyészi birtokán egy istálló égett le s itt a kár ezer forintot felül van. Mivel a leégett épületek mind a három esetben biztosítva voltak, a tulajdonosok kára nagyrészen megtérül.

— **(Betörés.)** Sümegi Gyula, faddi molnárnál betörők jártak a múlt héten és a malomból elloptak negyven forint készpénzt. A csendőrség a betörés gyanúja alatt letartóztatta Horváth István faddi lakost, a ki a tett elkövetését tagadja ugyan, de találtak nála betörésre használt eszközöket s így a vizsgálatot tovább folytatják ellene.

— **(Leégett istálló.)** Péter János, bonyhádi lakosnak, istállója a napokban ismeretlen okból kigyulladt és le is égett. A kár 410 forintot tesz ki, de mint-hogy a leégett épület 300 forintra biztosítva volt, a tulajdonos kára nagyrészen megtérül.

— **(Fiatal tolvaj.)** Kulcsár Jánosné, nyil-utca 47. szám alatti lakosnő ma reggel jelentést tett a rendőrségnél, hogy egy ismeretlen, alig nyolc évesnek látszó gyerek járt ma reggel nála. Ő az udvaron volt s mikor a konyhába bement a kis gyereket már ott találta, a ki alamizsnáért könyörgött. Adott is neki egy krajcárt s a fiu ezzel elment. Kulcsárné csak most vette észre, hogy a szobája ajtaja nyitva van s bemenvén, sehohsem találta azt az ezüst forintot, melyet kikészített a szekrényre, hogy azzal a piacra

megy bevásárolni. Ekkor jutott eszébe, hogy a fiut bentálta a konyhában, a ki a szobában is járhatott, míg ő be nem jött az udvarról és az vihette el a forintot. Ugyis volt. Rendőrségünk a személyleírás után kinyomozta a fiatal tolvajt, a ki nyolceztendősi léttére ismeri már a lopást s meg is találták nála a lopott forintból kilencvenöt krajcárt. Őt már elcukrozott. Ma bentartják a gyereket a kóterben, hogy elmenjen a kedve a lopástól.

— **(Országos vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy megyénk Laskó községében április hó 19-re eső országos vásár ez évben kivételesen április 20-án tartassék meg.

— **(Sztrájk az aratásra.)** Még messze van ugyan az aratás, de azért az ország sok részén már erősen készülnek a mezei munkások a sztrájkra, melylyel az aratás alkalmával akarják helyzetüket javítani — vagy elrontani, amit előre még biztosan tudni nem lehet. A mi megyénkben a mozgalom ez irányban még csak csirájában van, de nagyon erős a szomszédos Tolna megyében, hol Faddon, Simontornyán, Dunaföldváron, Pakson, Bonyhádon, Tevelen és Dunaszentgyörgyön mindentűt nagy buzgalommal szervezkednek az aratási sztrájkra.

— **(Csőd.)** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság, mai ülésében Rottler Károly, pécsi lakos bórkereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos Bogya Pongrác, kir. törvényszéki bíró; tömeggondnok ifj. Némethy József ügyvéd, helyettese Lammér Károly dr. Igénybejelentési ha-

táridő május 1.; felszámolási határnap május 13.

— **(József főherceg köszönete.)** A pécsi veterán és segélyző egyesület védnökéhez, József főherceghez, Józsefnapja alkalmából — mint akkor megirtuk — üdvözlő táviratot küldött. A főherceg az üdvözlést a következő sorokban köszönte meg titkárija útján: „Legmagasabb meghagyásból van szerencsém ő császári és királyi Fensége József főherceg ur hálás köszönetét nyilvánítani magas névünnepe alkalmából kifejezett szives üdvözlésükért. Alcsuth, 1897, március 27.” A levél ma érkezett meg a veterán egyesület elnökségéhez.

— **(Öngyilkossági kísérlet a férj sirján.)** Ma délben a szigeti külvárosi temetőben özvegy Recse Ignacné, szigeti külvárosi lakosnő, ez előtt pár héttel elhalt ura sirján aléltan találták meg. Az asszony ott imádkozott ura sirján és aztán öngyilkossági szándékból sósavat ivott. Eszméletlenül szállították a város közpórházba. Életbenmaradásához kevés remény van.

— **(A szigetvári mandátum.)** Levelezőnk írja Szigetvárról tegnapielőtti kelettel: Lovag Biedermann Rezső mandátumáról való lemondásának híre óriási gyorsasággal terjedt el városunkban és általános lehangoltságot idézett elő, melynek következtében tegnap este pártértekezlet volt a „Korona“ nagy termében, mely zsufolásig megtelt. Ez alkalmal Duchen Ödön lelkesítő szavaira az értekezlet újra Biedermann Rezsőt kiáltotta ki egyhangulag jelöltül és határozatba ment, hogy küldöttségileg kéri fel a jelöltség elfogadására. Ma reggel már falragaszok hirdették, hogy „Éljen Biedermann Rezső a szigetvári választó kerület képviselő jelöltje“ holott ő még a jelölés elfogadásáról nem határozott. Levelezőnk értesítéséhez csak annyit

Helén tudta, hogy Leot nem fogják magukkal hozni.

Az elmúlt éjjel eseményei egymásután vonultak el lelke előtt. Ébredésétől a kastélyban egészen belépéséig ebbe a házba.

Események, élmények — mondja borzadva — s nem álmok!

Az is bizonyos, hogy ha tegnap, dacára annak, hogy mindenki csak a királyi látogatással volt elfoglalva, Leo nagybátyjától kihallgatást eszközölt s neki a barát-szöklán történeteket elmondta volna, nem következett volna be az a borzalmas dolog. Mi volt, a mi ettől visszatarthatta, gyöngéd figyelem a tulságosan elfoglalt házigazdával szemben, vagy kimélet a rokon iránt?

Összerezent, mikor ezt a kérdést tette fel magának.

Még akkor is jókor lett volna, mikor a király visszavonult . . . De akkor oly fáradságos s levertnek érezte magát, és a fecsegő Vanda nem tágitott oldala mellől.

Igy hát abbamaradt a közlés. Szobájába ment, bezárkozott, gyorsan levetkőzött s csakhamar mély álomba merült.

Meddig aludt, nem tudja . . . Valami neszre az ajtónál felébredt. Felült ágyában és figyelt.

A lámpát eloltotta volt, de a holdvilág behatolt a szobába s megvilágította a nagy szárnyasajtót.

tette, bátorsága vakmerőséggé fokozódott s ereje bámulatos volt.

Az öreg gróf azonban, mikor a király felől már megnyugtatták, tompa fájdalommal, összekulcsolt kezekkel, szemeiben könnyekkel nézte a pusztulás borzasztó képét. Burg tanácsos buzgón segített az oltásnál; Wiek ur a nőket helyezte biztonságba a közeli erdészlakban, a hol Vanda és Zsófi hangosan jajveszékelve ölelik át egymást, míg Helén az ujabban kiállott halálos félelemtől megrendülve, erőtlenségül roskadt össze.

— Az elemek könyörtelenek — mormogja Titus ur, ki hálókabátban, fején egy rozszant kürtő-kalappal nézte a vezedelmet. Az ócska cilindert megmentette, de Zsófi kisasszony lírai költeményei, melyeket ez kéziratban rábizott, a várkastélylyal együtt elpusztultak.

A hajnal gomolygó ködön törte magát keresztül, mely a sziklaormokat elfödte a szem elől s mint a tűzvész füstje, lebegett a fenyőerdőség fölött. Hét órakor már sűrű felhőkké alakult át s az eső kezdett esni.

A tűz már eloltottnak volt tekinthető. A kastélyból csak a kormos, füstölgő falak maradtak meg, s csak a földszint nem vált egészen rommá. A templom megmenekült a veszélyből.

Egy szép fiatalember, kire egy szolga gondosan köpenyt adott, karját nyújtotta a várúrának s gyöngéd erőszakkal vezette el a szomorú színhelyről.

Hogy Helm gróf erre a karra támaszkodhatik,

teszünk, hogy Biedermann tegnap délután fogadta a szigetváriak küldöttségét a „Nádor” szállodában és a neki felajánlott képviselő-jelöltséget el is fogadta.

— **(A kaszárnya haragosai.)** Elkeseredett haragosai lehetnek a mohácsi huszárlaktanyának Harci Pál, Pávkovics István, Sumics Mityás, Vörösi János és Alabert József nevű legények, mert megtették egy sötét éjszaka, hogy sorban bevették a kaszárnya ablakait, mintegy 15 forint kárt okozva ezzel. A csendőrség elfogta az ablakbeverő legényeket, a kik kihallgatásuk alkalmával nem is tagadták tettüket. Majd a bíróság mond felettük ítéletet.

— **(Halálozások.)** Weisz József ügynök, életének 72-ik évében meghalt. Temetése holnap (szerdán) d. u. 2 órakor lesz a siklósi-országot 39. szám alatti házból az izr. temetőbe. — Szabó Elek és neje Heindl Vilma, hatodfél éves kis fiacskája, Heindl Gyula ma reggel meghalt. A kis halott porhüvelyét holnap délután 4 órakor szentelik be a kökényi pusztán s a szentpál-pásztai temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **(Tüzek.)** Ruff József, rácgöröcsönyi lakosnak nádtetejű istállója ismeretlen okból kigyulladt és le is égett. A kár 565 forintot tesz ki. — Jancsics Markó, darázs lakos háza udvarán levő szalmakazal szintén a tűz áldozata lett a napokban. E tüznél hatósági közeg elleni kihágás is fordult elő, a mennyiben Gugsics Miksa, községi bírót, Stovics Dávid ottani lakos a tüzoltás közben megtámadta és tetteleg

bántalmazta. — Végül Bubrek Ivó, mohácsi lakos szalmakazla égett le a napokban szintén ismeretlen okból támadt tűz következtében. Mindeme tüzek által elhamvasztott épület és takarmány nem volt biztosítva s így a tulajdonosoknak meglehetősen kárunk van.

— **(Letört zászlók.)** Az éjszaka nagy szélvihar vagy tiz ház tetejéről sodorta le a főispáni beiktatás jelül kitűzött lobogókat. Szerencsére, sehol senki sem járt már az eső, hideg éjszakában s így a leesett zászlók balesetet nem idéztek elő. Hajnalban akadt a letört zászlókra a rendőrőrzéskor s összeeszedvén őket, bevitte a városházára.

— **(A vonat elé vetette magát.)** Ma délelőtt tizenegy óra után a Mohácsról érkező személyvonat elé a 41 és 42 ik szelvény között, a malom-utcai vasúti feljárónál, egy harminc év körüli nő a robogó vonat elé vetette magát. A vonat kerekei magukkal hurcolták az asszony testét a 42-ik szelvényen túl vagy tizenöt méterre, mikor a vonatvezető meg tudta állítani a vonatot. A test fejét és mellét összetörték a kerekek és az öngyilkos nő már erre kiszenvedett. A pályőr mikor a vonat megérkezett jelezte, a nő akkor rohant fel a sinekre és vetette magát a vonat elé, mielőtt megakadályozhatták volna. Ugyanőt egy vasúti munkás a délelőtti folyamán két ízben is lekergette a sinekről, a hol már akkor várakozott az érkező vonatokra. A hullát Trixiér Aladár, ügyeletes rbdörbiztos kiszállította a budai külvárosi temető hullaházába s az öngyilkos nő kilétének kipuhatólása iránt megindította a vizsgálatot.

Szemorvosok által legjobbaknak talált szemüvegek, orrszorítók és hőmérők rendkívüli olcsó árak mellett a legújabb s legcélszerűbb foglaltványokban Schönwald Imre cégnél Pécsen, Király- (fő) utca (Hattyu-épület) kaphatók s ugyanott minden e szakbavágó javítások azonnal és a legjobban eszközöltetnek.

Művészet, irodalom.

○ **A tegnapi diszelőadás.** Tegnap este volt a főispáni installáció alkalmából rendezett második diszelőadás a színházban. A zsufolásig telt nézőtér a díszes toalettekben pompázó szép hölgykoszorúval s a férfiak frakkos, fehér nyakkendő seregével valóban kellemes és ünnepies látványt nyújtott. S ebben a látványban gyönyörködhetnünk bőségesen volt is időnk, mert a félnyolcra hirdetett előadás csaknem egy órával utóbb vette kezdetét, s azt is megsughatjuk, hogy ennek a késedelemnek — nem a színészek voltak az okai. Az előadás egy alkalmi allegoriával vette kezdetét az új főispán üdvözlésére, maga a darab, Dóczi „Utolsó szerelem” című történelmi vígjátéka csak egy jó negyedórai szünet után indult, de dacára a jó előadásnak a nézőtérén nagyon meglátszott, hogy ma a közönség nem előadást jött nézni, hanem csak publikumot látni s láttatni volt célja, a társalgás előadás közben sem szünet meg, sőt olykor-olykor a bankett után való hangulat egyik másik páholyból nagyon is zavaró hangos csevegésben tört magának utat. — Csiki mint Lacfi Apor, Angyal Ika mint Catherina, Breznai Anna mint Drugett Mária, a fő szerepekben mindent elkövettek, hogy a közönség figyelmét lebilincseljék, a mi azonban művészi játéknak

az legjobb vigaszul szolgál számára ebben a nehéz órában.

— Felség — mondá mosolyt erőltetve ajkára — bizony mondom, tüzijáték nem állt ünnepi programomban.

Az erdőszlakba mentek, mely alig száz lépésnyire állt az erdőszélen.

Az alacsony vendégszobában, hol a levegő almaillattal volt tele, a követségi tanácsost találták, amint a hölgyeket iparkodott megvigasztalni. Ezek a tölgyfaasztalnál ültek lehorgasztott fővel. A kávé, melyet az erdész felesége óriási csészékben tálalt eléjük, csak megizlelték udvariasságból, az elszánt Zsófi azonban még ezt a keserű poharat is fenéki üritette.

Titus ur jelen volt ugyan, de öltözéke miatt restelt a kályha mögül előbujni.

Wiek papa szerencsére tiszta ágyat talált a szomszéd szobában — s aludt.

A viszontlátás könyeket fakasztott, de az uralkodó jelenlétében mindannyian mérsékelni iparkodtak magukat.

Mialatt Helm gróf menyét szívére ölelte, arcát simogatta s az elpusztult helyébe három új várkastélyt ígért neki, Egon is belépett. Ruhái elpörkölődtek, szakadozottak s átázottak, arca füsttől barnított, de bátor és vidám kifejezésült vonásain s szemeiben olyan tűz lángolt, hogy Helén, kire első tekintete esett, lehunyta szemeit.

Ekkor Vanda fölkiáltása ijesztette fel a társaságot.

— Hol marad Leo?

Kérdőleg tekintettek egymásra.

— Hát nincsen itt? — kérdé Egon — azt hittem, hogy már régen nálatok van.

— Leo! — kiáltá Vanda kibontakozva a gróf karjaiból — Zsófi, nem mondta maga, hogy látta őt?

— Igen — azt gondolom — úgy rémlik — rebegte a kisasszony.

— Leo! Leo! valami baja esett.

Iparkodtak megnyugtanni a szegény leányt. Völegénye bizonyára még ott lesz a romoknál. Egon is úgy emlékezett, hogy látta.

— Szavamra, igen, láttam és pedig nem is oly régen. Nem látta ön is, kedves nagybátyám?

Az öreg ur fejéhez kapott.

— Én — én? Istenem! — azt hiszem.

Vanda rohanni akart Leo keresésére. A férfiak ijedt tekinteteket váltva, visszatartották.

— Ön halálosan áthülhet, kedves kisasszony — szólt most a király — a levegő hideg, az eső csak úgy szakad. Hagyja a keresést az urakra. Alkalmassint hadsegédem tartja vissza. Kérem, várakozzék itt.

Egy király kérésének mindig van hatása.

Vandát a pamlaghoz vezette, míg a gróf és Egon távoztak a házból. Titus ur is felhasználta az alkalmat, hogy hálókabátos alakját a királyi tekintet elől biztos távolba helyezze.

A visszamaradtak Vanda körül foglalatoskodtak, csak Helén ment — nehezebb, ingadozóbb léptekkel, mint egyébkor — az ablakhoz s a távozókat után nézett. Milyen volt ez a tekintet! Összeszorított ajkakkal, keblén összefont karokkal állt ott.

is csak félig sikerült. Bővebb kritikába becsátkozunk nem is tartjuk hát alkalomszerűnek, hiez a tegnapi estén inkább az előadónak lett volna joguk kritizálni a nézőket, mint megfordítva, s ezt talán meg is cselekedték, mert láttak zúfolt házat, a melyet nem a művészet iránti lelkesedés hozott össze, s mint igazi hiúság vására nem is sokat tördött azzal, mi és hogyan történik a színpadon.

○ **Dimidium facti.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő, „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagymunkából most jelentek meg a 100., 101., 102. füzetek. Miután az egész munka körülbelül 200 füzetben fog megjelenni, ennél fogva, mint örvendetes irodalmi tény kell konstatalnunk, hogy az előre jelzett időben a munka felére értünk. A munka tudvalevőleg négy évre tervezetett és ime most két év leteltével a munka fele be van fejezve, az eddig megjelent négy kötethez ebben az évben még három fog sorakozni és a befejező három kötet a jövő év közepéig szintén a könyvpiacra kerül. Ez a most megjelent három füzet a nagy mű IX. kötetének, Ballagi Géza rendkívüli érdekes és mindenféle nagy mohósággal olvasott „A nemzeti államalkotás” (1815—1848.) című művének folytatása. Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel és mindegyik füzethez pompás műmellékletek vannak csatolva. Ilyenek „Józsefnádor” arcképe Ender János rajza után készült metszet szerint; „A magyar nemzeti muzeum a század derekán”, Haeufler J. rajza után készült acélmetszetről; „I. Ferenc negyvenéves uralkodói jubileuma.” A magyar országos rendek tisztelgése 1832. március 5-én (Egykoru rajz után); József nádor sirja a budai királyi sirboltban.” Dörre Tivadar. „Bajza József királyhymnusza” kéziratának hasonmása; továbbá a reform mozgalmakban oly számot tevő „Pesti Hirlap” első számának hasonmása stb. Az egyes füzetek ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Törvényszék.

§ **Elhalasztott végtárgyalások.** Tegnap délelőtt három végtárgyalást tartott a pécsi kir. törvényszék, de kettőben fel kellett függeszteni az ítélethozatalt, illetve a végtárgyalást, pótvizsgálat megtartása végett, el kellett halasztani. Az első ügyben, mely felmentéssel végződött, apa és fiu álltak egymással szemben. Ifju Bernát Mihály volt vádolva könnyű testisértés miatt, a melyet az apja ellen követett el. A panaszos azonban a fiunak megbocsájtván, a közvádlo ez alapon a vádat elejtette és a törvényszék a további eljárást az ügyben megszüntette. A második ügyben Zeier Mátyás, kővágószőlősi lakos és még nyolc társa volt a vádlott, a kik Dudás Mihály, bajai lakost megverték. Dudás ugyanis a múlt év április 12-én kocsiával jött Kővágó-Szőlős felé s az országúton összeütközött Zeierék kocsiával. Ebből szóváltás következett, majd Zeier és nyolc cimborája botokkal vett elégtételt Dudáson. A megvert ember sebeiről a körorvos azt bizonyította, hogy negyven nap kellett a gyógyulásukhoz, a törvényszéki orvos ellenben husz napot is elégségesnek tartott a gyógyulásra. Ezért aztán az igazságügyi orvosi tanács megkérdezése vált szükségessé, miért is a végtárgyalást el kellett halasztani. A harmadik végtárgyalás sikkasztással vádolt Frantich Ferenc ügyében volt kitézve, de a tanuk közül többen nem jelentek meg, ezért ezt a végtárgyalást is elhalasztották. De csak holnapra, a mikorra berendelik a tanukat és a végtárgyalást meg is tartják.

Közgazdaság.

□ **Uj pénzforrás.** A mostani sanyaru gazdasági viszonyoknál fogva általános az elkeseredés a földbirtokosok közt; mert bármennyire is küzdjön a földbirtokos, mégsem képes kemény munkája gyümölcsét érdeme szerint élvezni és sorsa mindinkább sulyosabbá válik.

Ezen mostoha viszonyok oka a külföldről beáramló nyersterményekben rejlik, mi által hazánk termékeinek ára annyira csökken, hogy a termelési költségek is alig fedezhetők.

Az egyedüli eszköz, ezen baj gyökeres orvoslására, volna, a földnek oly életető erőt adni, mely által a földműves képes legyen kétszer annyit termelni, mint eddig, és ezen életető erő, mely minden más termelési erőt magában egyesít: a pénz!

De pénzhez a földbirtokos vagy csak nagyon szűken jut, vagy pedig drágán kell neki azt megfizetnie és a szűken kimért hittel nem képes szükségleteit kielégíteni; mert — legtöbbszörre 10—12% kamatu váltóadósságainál fogva — csak igen gyakran azon kellemetlen helyzetbe jut, hogy az aratás után összes termését potom áron kénytelen eladni.

A földbirtokosnak tehát csak olyan kölcsön használhat, melynek kamatait minden erőmegfeszítés nélkül képes megfizetni, azaz: olcsó törlesztéses kölcsönhöz kell jutnia.

Mint a „Köztelek” (az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” hivatalos közlönye) március hó 27-én megjelent számában olvassuk, ilyen előnyös törlesztéses kölcsönöket a majdnem 10 év óta fennálló és folytonos virágzásban levő „Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi intézet” Budapest, VI., váci körut 39 gyorsan eszközöl ki. Ezen — a közel jövőben 250.000 frtnyi alaptőkével részvénytársasággá átalakulandó — intézet szilárdsága és megbízhatósága mindenütt osztatlan elismerésben és kitüntető ajánlásokban részesült. Jelenlegi tulajdonosa, Gurré Ferenc ur, ki nek, azon esetre, ha vállalatát átadja, 104.000 frtnyi eladási ár biztosított, továbbra is ezen intézet élén megmarad. Ezen részvénytársaság tagjai csak olyanok lesznek, kik most is érdeklődnek a magyar földművelők jóléte iránt, előkelő társadalmi állást foglalnak el, vagy pedig akik tekintélyes magyar földbirtokosok.

A földbirtokos ennél fogva csak saját érdekében cselekszik, ha a tavasz, ezen birtokának becsülésére kedvező évszak beálltával — legyen az hasznos befektetések, vagy eddigi költséges adósságai convertálásával járó bélyeg- és illetékmentesség elérése céljából — egy olcsó törlesztéses kölcsönt vesz fel és ezen célra telekkönyvi kivonatai és kataszter-birtokivei másolatát, felülvizsgálás végett, a fentemlített intézethez annál inkább beküldi, minthogy reá nézve ebből semmi nemü költség nem hármlik.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése márc. hó 30-án.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az appropriáció mai vitájában Zichy János gróf polemizált Csákyval, Tiszával, Eötvössel. Kijelenti, hogy a néppárt konzer vativizmusa nem reakcionárius, hanem csak gyógyszer az álliberalizmus kinövéséi, a politikai erkölcsök súlyedése ellen.

Bánffy miniszterelnök kéri a Háznak a javaslat megszavazásában rejlő bizalmát.

Az öt támogató hatalmas párttal a kiegyezési kérdésekben biztosítani fogja Magyarország érdekeit, de megvédi Ausztria jogos érdekeit is. (Nagy zaj.) III-ik Napoleonhoz hasonlítja magát, akit ellenfelei szintén tehetetlennek hirdettek, de a kiról Hugó Viktor azt mondta, hogy ha igaz Napoleon gyengesége, ez csak azt bizonyítja, hogy ellenfelei még tehetetlenebbek. (Derűtség.)

Pulszky Ágost előadónak színtelen zárószava után

Eötvös Károly élt a záró szó jogával reflektálva Bánffy hasonlatára, megjegyzi, hogy III-ik Napoleon kormányzata Sedanhoz vezetett. Figyelmezteti Bánffyt, nehogy ő is így végezze pályafutását. Az összeférhetlenségi törvény nem egyéb, holt betűnél Bánffy kérkedik pártjával, csak hogy meg ne bukasson, mint annak idején Lónyayt és Szapáryt megbuktatta. Ajánlja elfogadásra határozati javaslatát.

Az appropriációt erre általánosságban elfogadták.

A részletes vitában Polónyi felolvassa az Egyetértésből Bánffynak a Haz folyosóján mondott azt a nyilatkozatát, hogy meg fogja akadályozni a husz éven át fennálló viszonyok felforgatását, vagyis más szavakkal az összeférhetlenségi törvény végrehajtását. Hugó Viktor azt is mondta, hogy III. Napoleon pályáját vérrel kezdte és piszokkal végezte; szíló nem szeretné, ha olyan Napoleon is akadna, aki piszokkal kezdte és vérrel fogja bevégezni pályafutását.

Bánffy az Egyetértés közleményét indiskréciónak nyilvánítja.

TÁVIRATOK.

— **Az erzsébetvárosi mandátum.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapest VII. kerületének Morzsányi Károly lemondásával megüresedett képviselői mandátumára sokan fognak pályázni. Egész sereg jelölt nevét emlegetik. Hivatalos jelölt Csernátony Lajos lesz. Kivüle emlegetik Dégen Gusztáv plébánost és Braun Vilmost, Morzsányi volt ellenjelöltjét, szabadelvű programmal; Hartmann Eleket, függetlenségi, Beöthy Ákost nemzetipárti és Kármayer Károly, volt alpolgármestert, pártönkivüli programmal.

— **Minden összefér.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az este a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága gróf Andrássy Tivadar elnöke alatt tartott ülésében négy szóval három ellenében kimondotta, hogy Samuel Lázár, Neumann Ármin, Benke Gyula és Tolnay Lajos képviselőkre nézve az összeférhetlenség esete nem forog fenn. A bizottság határozata ellen László Mihály, Rátka László és Schmidt Gyula ellenzéki bizottsági tagok különvéleményt adtak be. Kivülök Apáthy Péter, Rudnyánszky Béla, Ragály Béla és Krajsovics Sándor vettek részt az ülésben. A bizottság határozata fővároszerte nagy megbotránkozást keltett.

— **Erik a háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ő felsége a király tegnap délután együttesen fogadta kihallgatáson Sterneck báró, admirálist, és Goluchovszky Agenor gróf, külügyminisztert.

A „Reutter”-ügynökség Kaneából jelenti, hogy az angol tengernagyra magára

is lövöldöztek a felkelők az akrotirii kikötőben s nem csupán a bárkájára céloztak. Szerencsére, nem találták el.

A görög kikötők blokádja érdekében a tárgyalások még folynak. Anglia olyan feltételeket szab, hogy a nagyhatalmak nem fogadhatják el.

— **Kazánrobbanás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák állam-vasutársaság oravicai petroleumfinomító gyárában kazánrobbanás történt. A gépházat a robbanás szétvetette s az egész telepet alapjában megrendítette. Az össze-dült épület számos munkást eltemetett; közülök öt meghalt, öt veszélyesen megsebesült s igen sokan kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiadó.

Férfi és gyermek ruhák, felöltők.

Jó minőség, elegáns szabás

ZENTLER-féle

cs. k. szab. udvari férfi- és gyermek-ruha gyári raktár

Pécs, király-utcza.

Butor eladó.

Pécs, Szcitovszky-tér 5. sz. alatt 2 szobára való jó állapotban lévő csinos butor április hó 2-től szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

Egy jó családból való okleveles

gyermek kertésznő

mielőbb alkalmazást keres.

Czim: lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

2391. sz.
tkv. 1897.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az I. magy. ált. biztosító társaság végrehajtónak, Varga Antal végrehajtást szenvedő ellen 75 frt 8 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén levő, N.-Ürögh határában fekvő, a németüröggi 47. sz. betétben felvett + 1. hrsz. pincére és alag-utra 200 frt, a németüröggi 7. sz. betétben felvett I. 1—3. sorszám alatti zsellérbirtoknak s 7. sz. háznak Varga Antalt illető fele részére 517 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi május hó 22. napján d. e. 10 órakor N.-Ürögh községben a bíró lakásánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 20 frt, 51 frt 70 krt k és z p é n z b e n, vagy az 1881. nov. hó 1. 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. § ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécs, 1897. évi febr. hó 18-án. A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Lukrits István
kir. táblai bíró.

Ifj. Vogl János

kőfaragó üzlete Pécs, Vásár-tér 5. szám.

A nagyérdemű gyászoló közönség szives figyelmébe ajánlom legnagyobb választékú

SIREMLÉK-RAKTÁRAMAT

a legolcsóbb árak mellett.

Tiszteletteljesen felkérem a n. é. gyászoló közönséget raktárom szives megtekintésére.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Vogl János.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK

Vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám alatt.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplő-garnitúráit, ipari célokra alkalmas „Gompound“ lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészait, kaszáló- és aratógépeit,

továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.